

Verhalen uit het kringloopcentrum

Rino Feys

Specialist

De man had een weelderige bos krullend grijs haar en droeg een duur uitziende wollen trui in combinatie met een sjaal in een lus om zijn hals. Op het naar ons toe gedraaide etiket was de naam van een bekende ontwerper zichtbaar. Misschien had het met verstrooidheid te maken.

Hoe dan ook, een dergelijke kwaliteit zagen we hier niet vaak passeren. Vreemd genoeg kwam de man solliciteren.

'Ik heb geen goeie ervaringen met de Kringloopwinkel', zei hij bij wijze van intro.

Hij had de rollen met één zin omgedraaid.

'Ach zo?'

'Toen ik mijn zaak vernieuwde, bracht ik dertig uitstekende stoelen naar hier. Maar ze moesten ze niet hebben!'

'Echt? En die stoelen waren nog goed?'

'Natuurlijk, anders zou ik ze niet gebracht hebben! Het waren ook heel dure stoelen geweest en ik vond het zonde om ze naar het containerpark te brengen.'

'Wanneer was dat?'

'Een jaar of tien geleden...'

Hij weigerde de koffie, ik schonk mezelf in.

'Ik ben twintig jaar bedrijfsleider geweest.'

Er klonk vermoeidheid in zijn stem. Was dat omdat hij het beu was om het steeds weer te herhalen, of omdat al die jaren nog steeds op zijn schouders drukten?

'Daarna heb ik in een opwelling mijn horecazaak verkocht. Eigenlijk een

beetje te vroeg want ik ben pas halverwege de vijftig; te jong om op pensioen te gaan, te oud om opnieuw te beginnen. Maar ik kreeg een aanbod dat

ik niet kon laten liggen. En plots zat ik zonder inkomen. Maar we zijn nu enkele jaren later. Ik heb altijd netjes mijn belastingen betaald en dus dacht

ik 'ik heb er recht op' dus waarom zou ik het niet doen? Maar het stuit me ook een beetje tegen de borst, het is mijn stijl niet, aankloppen bij het OCMW.'

Ik nam hem mee voor een kleine rondleiding in de winkel.

'Ik weet hoe het werkt hoor', zei hij. 'Maar ik ben bereid te luisteren.'

We begonnen op de koer waar de fietsen stonden. Ik toonde hem de afvoerruimte, waar hout, metaal, plastic, papier, steen en glas gescheiden werden. Gedwee liep hij met me mee naar de receptie. Sinds zaterdag, de dag dat de dooi was ingezet, was het hier een overrompeling. Alsof de mensen massaal besloten hadden dat de winter nu voorbij was en ze met de grote voorjaarsopruiming waren begonnen. De magazijniers laadden de ene na de andere wagen uit en kregen bijna de tijd niet om de spullen te sorteren.

Daar legde ik uit hoe we de goederen op thema verdeelden in dozen die dan naar de werkplaatsen achteraan werden gebracht. In elke afdeling stelde ik hem aan de medewerker voor.

We doorkruisten de winkel, waarbij ik hem op de curiosa wees en toen troonde ik hem mee naar de huisraad. Ik legde uit dat het hobbygedeelte een moeilijke afdeling is om er netjes te laten uitzien, en wees hem op het grote aanbod meubelen. We liepen door de kledijafdeling.

‘Hier is onze backstageruimte’, zei ik toen we de deuren openden naar ruimtes waar enkel medewerkers kwamen. Dit was het epicentrum van onze winkel. Hij stond een beetje verloren tussen de dozen vol met klein gerei.

Enkele weken geleden was Ghassan hier gestart met het verwerken van curiosa, hobby en speelgoed. We hadden een kleine twee maanden op een medewerker voor deze werkpost moeten wachten en op elkaar gestapelde dozen hadden de ruimte overgenomen. Maar Ghassan had zich het werk eigen gemaakt en schakelde langzaam een versnelling hoger. De muren begonnen weer tevoorschijn te komen.

‘Jij wordt een specialist’, zei ik op een keer tegen hem.

Daarna moest ik hem het woord ‘specialist’ uitleggen.

De huisraadafdeling daarentegen was sinds een week of twee onbemand en begon langzaam dicht te groeien. Ten slotte liet ik nog even onze eetruimte en tuin zien.

‘Volgende week heb ik enkele sollicitaties als vertegenwoordiger voor een paar grote bedrijven waaronder eentje in Luxemburg en een andere waar twintig personen voor me zouden moeten werken’, vertelde hij me ondertussen.

De vraag rees wat hij hier precies kwam doen.

‘Wat denk je ervan?’

‘Waarvan?’

‘Wel, van het werk, hier in de Kringloopwinkel.’

‘Eerlijk? Het lijkt me een rommeltje. Die opeen gestapelde dozen... Zo slordig! Er zou een kast moeten staan waar je alles in kunt stoppen. Hoe kun je hier in hemelsnaam verder, met al die dozen?’

Hij keek naar me alsof hij nog steeds boos was voor die stoelen die een voorganger geweigerd had.

‘Maar dat is het materiaal dat verwerkt moet worden’, zei ik. ‘Die dozen worden leeggemaakt en wat erin zit wordt gereinigd, geprijsd en naar de winkel gebracht. Ondertussen komen er nieuwe dozen. Het materiaal in een kast steken is zinloos.’ Maar hij leek het niet te horen.

‘En die receptie! Wat een ravage! Hoe kun je zo werken?’ Hij schudde zijn hoofd, het was echt onbegrijpelijk. ‘En ik ben geen racist maar...’ Hij zweeg eventjes. De aap kwam uit de mouw. ‘Het is toch niet normaal? Dan zit je samen met deze mensen in die keuken te eten? Dat is goed voor een dag of vier maar dan heb je het toch wel gehad?’ Hij keek alsof hij verwachtte dat ik toe zou geven, zou beamen dat hij gelijk had maar toen dat niet gebeurde ging hij verder.

‘Nee, ik denk niet dat ik hier kan werken... Pas op, en ik ben geen Vlaams Blokker hé!’ Er ging van alles door mijn hoofd. Maar er was geen beginnen aan.

‘Nu, het lijkt erop dat jij nog keuzes kunt maken’, zei ik. ‘Er zijn andere plekken waar je naartoe kunt. Voor de meeste mensen die hier komen solliciteren is dit de enige plaats waar ze terecht kunnen.’

Hij lachte smalend.

‘Daar moet je bij mij niet mee afkomen. Al die leeglopers die stemmen! Als je echt wil werken, dan vind je werk!’

‘Wie was die man?’ vroeg Ghassan even later, toen ik in zijn werkplaats kwam.

‘Iemand die kwam solliciteren om hier te werken.’

‘En wanneer begint hij?’
 ‘Hij komt niet terug. Het werk was te moeilijk voor hem.’
 ‘Ik kan hem leren het werk’, zei Ghassan.
 En toen ik lachte, keek hij me gespeeld ernstig aan en
 zei knikkend: ‘Echt! Hij wordt een specialist!’
 Vergeefs

‘Kan er me iemand helpen met uitladen?’

De uitdrukking op het gezicht van de vrouw valt niet gemakkelijk te omschrijven. Langs de ene kant hooghartig en dwingend, aan de andere kant zie je paniek. De medewerkers in dereceptie glimlachen naar me en lopen, iets haastiger dan anders, naar buiten. Ze werken hier nog niet zo lang maar kennen haar ondertussen al een beetje. Ze komt minstens één keer om de twee weken langs in een klein, roestig wagentje dat meestal tot in de nok zit volgestouwd met materiaal dat ze aan de kringloopwinkel schenkt.

Je kunt je bijna niet voorstellen dat deze grote, fors gebouwde, zwierige vrouw op hoge hakken, met opgeheven kin — als de tot leven gewekte operazangeres Bianca Castafiore uit de avonturen van Kuifje — die in onze inkomhal staat rond te kijken, zopas nog achter het stuur van dat karretje zat.

Als alles uitgeladen is, zegt ze steevast dat ze nog even rond wil kijken in de winkel, heel eventjes maar. Dit om haar wagen te mogen laten staan in onze laad- en loszone. De betuttelende houding die ze hierbij aanneemt, zorgt vooral bij onze anderstalige collega’s voor verwarring en is, zeker de eerste keren, succesvol, louter en alleen al door het verrassingseffect. Het feit dat ze ondertussen door een bizarre speling van het lot op iedereen neer moet kijken werkt daarbij in haar voordeel.

Maar zelfs wanneer de jongens zich niet langer door haar laten intimideren blijven ze het toestaan, ondertussen om praktische redenen. Want nog geen uur later zie je ze bij datzelfde wagentje weer helpen met inladen, zich met gefronste blik afvragend hoe ze de berg materiaal die ze in een mum van tijd bij elkaar heeft gezocht en die nu op een kar ligt, in dat kleine ding zullen krijgen. Ondertussen roept ze enkele keren ‘Voorzichtig! Voorzichtig!’ en mompelt dan met de handen voor haar gezicht: ‘Och... Och... Hoe is het mogelijk? Hoe moet ik dat weer uitleggen?’

De nieuwe medewerkers schudden het hoofd; wie hier langer werkt, is er gewend aan geraakt. Maar echt begrijpen doe je het nooit. Het valt ook niet te bevatten, al die vergeefse moeite! Want het meeste ervan brengt ze over een week of twee toch weer terug.

Bio

Rino Feys (1967) werkt in de kringloopwinkel in Avelgem. Daarnaast schrijft hij o.a. columns voor *Sociaal.net*. In 2018 debuteerde hij met *Kruimels, Op zoek naar een toekomst*; verhalen die zich afspelen voor en achter de schermen van de kringloopwinkel, waaruit toen ook een voorpublicatie in *Oikos* verscheen. Ondertussen heeft hij een reeks nieuwe verhalen klaar.